

به نام خدا

آئین نامه پذیرش و نشر کتاب

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی ایران
معاونت پژوهشی

مقدمه

این آیین نامه، خط مشی کلی در زمینه ارزیابی، چاپ و نشر کتاب، حقوق صاحبان اثر، قیمت گذاری، فروش، اهداء و نظایر آنرا مشخص می کند.

• اهداف

ماده اول: هدف انتشارات دانشگاه کمک به ارتقای فعالیت های آموزشی، پژوهشی و درمانی دانشگاه با تسهیل فرایندهای مرتبط با نشر کتب به شرح زیر است:

- الف) تالیف و ترجمه و نشر کتب درسی و کمک درسی برای رشته های مختلف آموزشی
- ب) نشر تحقیقات جدید و معتبر به زبان فارسی یا سایر زبان ها
- ج) ترجمه و تالیف و نشر کتاب های جدید مرجع بطور اعم و راهنما ها (لغت نامه ها ، مجموعه اصطلاحات علمی)
- د) تصحیح و نقد متون علمی و نظایر آن
- ه) گرد آوری مطالب علمی جدید.

• تعاریف

ماده دوم – تعریف بعضی از اصطلاحاتی که در این آئین نامه ها آمده به شرح ذیل است :

الف) اثر: منظور از اثر هرگونه تالیفات، تصنیف، ترجمه، گردآوری، تنظیم، تصحیح متون و همچنین هرگونه پژوهشی است که قابل چاپ و نشر باشد.

ب) صاحب اثر: منظور از صاحب اثر شخص یا اشخاص حقیقی و حقوقی است که اثر را به اداره انتشارات دانشگاه ارائه کند .
ج) حق الزحمه صاحب اثر : مبلغی است که در ازاء انجام خدمات موضوع بند (الف) طبق قرارداد از طرف اداره انتشارات دانشگاه به صاحب اثر پرداخت می شود.

د) انتشارات دانشگاه: انتشارات دانشگاه عبارت از کلیه آثاری است که از طرف اداره انتشارات به صور مختلف منتشر و روی جلد آن نشانه دانشگاه علوم پزشکی ایران و شماره ترتیب و عبارت "انتشارات دانشگاه علوم پزشکی ایران" چاپ شود.

ه) کتب درسی و کمک درسی: کتب درسی و کمک درسی کتبی است که طبق کوریکولوم مصوب در رشته های مختلف در دانشگاه تدریس می شود، کتب کمک درسی کتبی است که استاد یا دانشجو را در رشته های مختلف تحصیلی یاری می دهد .

و) قرارداد: سندی است که برای چاپ اثر بین اداره انتشارات و صاحب اثر تنظیم و مبادله می شود و اصول کلی آن به تصویب شورای انتشارات خواهد رسید.

ز) تالیف : اثری است که در آن مؤلف و یا مؤلفان اثر، یافته ها و یا نظرهای شخص، یا اشخاص صاحب نظر را پردازش و با نظر خود به صورت هماهنگ و مجموعه ای تخصصی و کامل در قالب یک موضوع مطرح می کنند و حداقل ۱ % منابع نتیجه پژوهش های ایشان باشد.

• شورای انتشارات

ماده سوم – اداره امور انتشارات دانشگاه از هر حیث به عهده اداره انتشارات دانشگاه و تأیید کتاب ها برای چاپ با شورای انتشارات است.

ماده چهارم – شورای انتشارات از اعضای ذیل تشکیل می شود:

- معاون تحقیقات و فناوری دانشگاه
- معاون آموزشی دانشگاه یا نماینده ایشان
- مدیر اداره انتشارات معاونت تحقیقات و فناوری

○ یک نفر از هر یک از دانشکده ها به پیشنهاد رئیس دانشکده

○ ۳ نفر از اعضای هیات علمی به پیشنهاد معاون تحقیقات و فناوری

تبصره ۱- شورای انتشارات همواره می تواند برای احراز ارزش و اعتبار آثاری که برای چاپ به مؤسسه ارائه می گردد از نظر سایر متخصصان دانشگاهی و غیر دانشگاهی استفاده نماید و عندالزوم راساً افراد صاحب نظر را برای بررسی کتاب انتخاب نماید و نیز می تواند خود مستقیماً دستور چاپ کتابی را صادر نماید.

ماده پنجم - اعضای شورای انتشارات و سایر افرادی که برای بررسی کتابها دعوت می شوند باید واجد شرایط ذیل باشند:

۱ - پایبند بودن به موازین اخلاقی و تعهد به جمهوری اسلامی ایران

۲ - دارا بودن وجهه علمی و تالیفات یا مقالات ارزنده چاپ شده

۳ - حداقل مرتبه علمی دانشگاهی، استادیار

۴ - حائزین شرایط عضویت در شورای انتشارات از طرف رؤسای مراکز مربوطه (دانشکده، معاونت آموزشی یا معاونت تحقیقات و فن آوری) پیشنهاد و با ابلاغ ریاست دانشگاه به این سمت منصوب می شوند.

تبصره ۱- خدمت اعضای هیئت علمی دانشگاه در شورا افتخاری است .

تبصره ۲- در مورد سایر افرادی که برای بررسی در شورا حضور پیدا می کنند دانشگاه می تواند مبلغی به عنوان حق الزحمه اظهار نظر و بررسی بپردازد . این مبلغ از حداکثر حقوق ماهانه دریافتی یک استاد تمام وقت نباید تجاوز کند.

ماده ششم - دوره عضویت در شورا دو سال بوده و انتخاب مجدد اعضای دوره قبل بلامانع است .

ماده هفتم - ریاست شورا با معاون تحقیقات و فن آوری دانشگاه و سمت دبیری شورا با مدیر اداره می باشد.

ماده هشتم - جلسات شورا به صورت ماهانه تشکیل می شود و حضور حداقل نیمی از اعضا برای رسمیت جلسه الزامی است.

تبصره - هر یک از اعضای شورا که بیش از سه مرتبه متوالی یا پنج مرتبه متناوب بدون عذر موجه در جلسات شورا غیبت کنند خود بخود مستعفی شناخته می شود و مراتب توسط دبیر شورا به ریاست دانشگاه اطلاع داده خواهد شد تا نسبت به تعیین جانشین او اقدام نمایند . تشخیص موجه بودن غیبت با شورا است .

ماده نهم - وظایف و اختیارات شورای انتشارات عبارتست از :

○ تصویب آیین نامه نشر و تالیفات دانشگاه و سایر مصوبات مورد نیاز در این حوزه

○ تصویب کتاب ها و سایر تالیفاتی که توسط انتشارات دانشگاه به چاپ خواهد رسید

○ تدوین سالانه برنامه انتشاراتی دانشگاه

○ پیشنهاد تالیف، تدوین یا ترجمه کتاب ها بر اساس نیاز

○ تخصیص مجوز استفاده از آرم دانشگاه (لوگو) در حوزه نشر

○ ارزشیابی و تعیین امتیاز کتب

• شرایط عمومی پذیرش و نشر

ماده دهم - اداره انتشارات دانشگاه هر نوع اثر علمی و تحقیقی را جهت ارزشیابی و یا اخذ مجوز استفاده از آرم دانشگاه می پذیرد . درخواست های واصله در دو گروه چاپ توسط اداره انتشارات دانشگاه (با هزینه دانشگاه) و اعطای مجوز استفاده از آرم دانشگاه (چاپ به هزینه و توسط مولف) تقسیم پذیرفته می شوند

تبصره - الویت برای اعطای تسهیلات با کتب درسنامه با تأیید گروه مربوطه در دانشگاه و کتب فوق تخصصی با تیراژ پایین (زیر ۳۰۰) مربوط به مراکز تحقیقاتی و فوق تخصصی دانشگاه خواهد بود

ماده یازدهم- صاحبان آثاری که مایل به چاپ آثار خود توسط انتشارات دانشگاه می باشند باید دو نسخه نهایی و تایپ شده خود را با ذکر منابع و مأخذ در کاغذ A4 به منظور رسیدگی به شورای انتشارات تحویل دهند.

تبصره یک- کلیه کتب باید دارای این اجزا باشند: شناسنامه، فهرست کامل مندرجات، مقدمه (شامل هدف از تالیف یا ترجمه و نوع مخاطبین)، واژه نامه و منابع. همچنین لازم است جداول و نمودارها دارای شماره گذاری منظم و در صورت لزوم دارای مأخذ باشند، در کتب ترجمه شده صحت، دقت و امانت رعایت گردد، مطالب و فصول کتاب دارای نظم منطقی باشند، دستور زبان فارسی و آئین نگارش در کتب ارائه شده رعایت شود و حتی المقدور از معادل فارسی کلمات استفاده شده باشد.

تبصره دو- در صورتیکه مولفین یا مترجمین بیش از یک نفر باشند بایستی ترتیب ذکر اسامی کتباً ارائه گردد.

تبصره سه- در مورد کتب ترجمه شده اصل مجوز و موافقت صاحب امتیاز اثر برای ترجمه کتاب باید به همراه اثر ارائه گردد.

ماده دوازدهم - آثاری که برای چاپ و یا تجدید چاپ در انتشارات دانشگاه ارائه می شود ابتدا در شورای انتشارات مطرح و سپس برای بررسی به داوران منتخب شورا ارجاع می گردد.

تبصره یک- آثاری که برای درخواست چاپ آثار توسط شورای انتشارات دانشگاه برای دو داور ارسال می گردند.

تبصره دو- برای درخواست هائی که فقط متقاضی دریافت مجوز آرم دانشگاه می باشند، نظر یک داور و تأییدیه رئیس شورای انتشارات کافی می باشد.

تبصره سه- صاحب اثر موظف است پس از چاپ کتاب با آرم دانشگاه، سه نسخه از آن را به شورای انتشارات دانشگاه تحویل دهد.

ماده سیزدهم - جوایبه شورا برای موارد چاپ کتاب حداکثر ۶۰ روز و برای اخذ مجوز استفاده از آرم دانشگاه حداکثر ۱۵ روز پس از درخواست به صاحب اثر ارائه می گردد.

ماده چهاردهم - در مورد هر کتاب قرار داد جداگانه ای بین مولف یا مصحح یا مترجم و معاون تحقیقات و فن آوری دانشگاه منعقد می شود.

ماده پانزدهم - اداره انتشارات مجاز است هر نوع اصلاح انشائی عبارت و املائی را که لازم بداند با اطلاع مولف یا مترجم به عمل آورد.

ماده شانزدهم - حق تصمیم در مورد طرز چاپ نوع حروف قطع کتاب جلد و میزان چاپ با اداره انتشارات می باشد.

ماده هفدهم - اداره انتشارات می تواند کتاب هائی را که قبلاً چاپ شده با رعایت مفاد این آئین نامه و قوانین عمومی کشور منتشر نماید.

ماده هجدهم - اداره انتشارات می تواند از طریق مشارکت با صاحب اثر یا موسسات و ناشران داخلی و یا خارجی و بر اساس قراردادی که به تصویب شورای انتشارات خواهد رسید اثری را منتشر نماید. در هر حال روی کتبی که با همکاری ناشران دیگر منتشر می شود مشخصات انتشارات دانشگاه حفظ و در اولین صفحه و در پشت و یا روی جلد عبارت ((با همکاری...)) قید خواهد گردید.

تبصره ۱- انتشارات اختصاصی دانشکده ها در صورتی جز انتشارات دانشگاه محسوب می شود که متن آن ها مورد تصویب شورای انتشارات قرار گیرد و شماره ترتیب دریافت کند.

تبصره ۲- اداره انتشارات مجاز است طرحهای پژوهشی را که از طریق معاونت پژوهشی دانشگاه جهت چاپ به مؤسسه ارجاع می گردد بدون گذراندن مراحل طرح و تصویب در شورای انتشارات در صورت تأمین اعتبار از طریق معاونت پژوهشی در سلسله انتشارات چاپ و منتشر نماید و کلیه حقوق قانونی مربوطه متعلق به دانشگاه می باشد و حق الزحمه جداگانه ای به صاحب اثر پرداخت نخواهد شد.

ماده نوزدهم - کتاب هائی از محل موقوفات یا هدایای اشخاص با نام انتشارات دانشگاه قابل نشر است که متن آن ها به تصویب شورای انتشارات دانشگاه رسیده باشد.

ماده بیستم - برای چاپ کتب ارزان قیمت اداره انتشارات می تواند بعضی از انتشارات خود را با تصویب شورای انتشارات با کاغذ و جلد ارزان منتشر نماید.

ماده بیست و یکم - اداره انتشارات می تواند تمام یا قسمتی از نشریات خود را در چاپخانه های دانشگاه و یا چاپخانه های دیگر چاپ کند و گزارش امر را به اطلاع شورای انتشارات برساند .

• حقوق دانشگاه و حق الزحمه صاحب اثر

ماده بیست و دوم - مدت زمان واگذاری حقوق مادی صاحب اثر به دانشگاه در چاپ اول پنج سال و در هر تجدید چاپ حداکثر به مدت سه سال می باشد.

تبصره - حق تقدم چاپهای بعدی اثر با مؤسسه خواهد بود ولی پس از پایان مدت هر قرارداد صاحب اثر مجاز است چنانچه ظرف مدت شش ماه پس از درخواست تجدید چاپ جواب قطعی از ناحیه مؤسسه دریافت ننماید با پرداخت حق حروفچینی نسبت به چاپ مجدد آن راساً یا توسط ناشر دیگر اقدام کند.

ماده بیست و سوم - حق الزحمه تالیف و ترجمه و تصحیح و تحقیق در چهارچوب آئین نامه نحوه پرداخت حق تالیف و ترجمه هیئت امناء دانشگاه ع.پ. به ازای هر صفحه ۳۰۰ کلمه ای به ترتیب ذیل خواهد بود :

الف) مریبی از قرار صفحه ای ۲۷۰۰۰ ریال

ب) استادیار از قرار صفحه ای ۳۰۰۰۰ ریال

ج) دانشیار از قرار صفحه ای ۳۳۰۰۰ ریال

د) استاد از قرار صفحه ای ۳۷۰۰۰ ریال

تبصره ۱- چنانچه صاحبان اثر دارای مدرک دکتری تخصصی بوده و غیر دانشگاهی باشند حق الزحمه آنان بر مبنای استادیار و برای مدارک پایین تر بر مبنای مریبی محاسبه خواهد شد.

تبصره ۲- مدت و نحوه پرداخت حق الزحمه صاحب اثر و نیز نحوه تحویل متن مجلدات بعدی در مورد کتابهایی که در بیش از یک جلد به چاپ می رسد در قرارداد معین خواهد شد .

تبصره ۳- آثاری که بنا بر توصیه شورای انتشارات تهیه می گردد در انعقاد قرارداد و چاپ در اولویت قرار خواهد داشت .

تبصره ۴- در مواردی که به تشخیص کمیته های تخصصی و تأیید شورای انتشارات اثر فوق العاده ای که بر روی آن بیشتر از حدود متعارف کار انجام گرفته برای چاپ ارائه گردیده باشد معاون پژوهشی می تواند حق الزحمه را افزایش دهد این افزایش از یک دوم میانگین حق الزحمه مندرج در این ماده بیشتر نخواهد بود.

تبصره ۵- حق الزحمه صاحب اثر برای شمارگان بالاتر از ۳۰۰۰ نسخه در قبال هر پانصد نسخه افزایش به میزان ده درصد حق الزحمه مبنا افزایش خواهد یافت

ماده بیست و چهار - حق الزحمه صاحب اثر برای تجدید چاپ بر اساس قیمت پشت جلد ضربدر شمارگان به ترتیب مرتبه علمی ۷٪، ۸٪، ۹٪، ۱۰٪ خواهد بود.

ماده بیست و پنجم - علاوه بر حق الزحمه موضوع ماده ۲۳ و ۲۴ از چاپ هر کتاب ۵۰ نسخه در چاپ اول و ۴۰ نسخه در تجدید چاپ به صاحب اثر اهداء می گردد به طوری که ۲۰ جلد آن با نظر صاحب اثر به مراجع فرهنگی از طریق مؤسسه توزیع می گردد.

ماده بیست و ششم - مؤسسه در موارد مقتضی و موافقت صاحب اثر می تواند حق الزحمه متعلقه را به صورت عین کتاب چاپ شده با ۵۰٪ تخفیف از قیمت پشت جلد در اختیار صاحب اثر قرار دهد .

ماده بیست و هفتم - در مورد کتب تالیفی که بیش از ۱٪ از منابع آن نتیجه پژوهش های نویسنده یا نویسندگان باشد مبلغ ۲۰۰۰۰۰۰ ریال به حق الزحمه افزوده خواهد شد.

• اهداء فروش و مبادله

ماده بیست و هشتم - اداره انتشارات می تواند در موارد ذیل انتشارات خود را اهداء نماید:

- الف) کتابخانه مقام معظم رهبری یک نسخه
 - ب) کتابخانه های نهاد ریاست جمهوری و مجلس هر کدام یک نسخه
 - ج) کتابخانه های دانشکده ها و موسسات تابعه دانشگاه ع.پ. از کتابهای درسی مربوط به رشته هر دانشکده تا پنج نسخه
 - د) کتابخانه ملی از هر کتاب سه نسخه
 - ه) کتابخانه مرکزی از هر کتاب چاپ اول سه نسخه و تجدیدی چاپ یک نسخه
 - و) به دانشگاهها و موسسات فرهنگی خارج از کشور یک نسخه
 - ز) وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی از هر کتاب طبق مقررات
- تبصره - اداره انتشارات می تواند برای معرفی و تبلیغ انتشارات خود از هر کتاب تا سی نسخه اهداء و عندالزوم مبادله نماید.

ماده بیست و نهم - قیمت فروش انتشارات مجاز است در فروش انتشارات خود تخفیف هائی به شرح زیر در نظر بگیرد:

الزحمه صاحب اثر بر بخش تعداد کتابهای چاپ شده .

تبصره - قیمت گذاری به روش فوق نباید از روش قیمت گذاری توسط وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و ضرایب متعلقه تجاوز نماید.

ماده سی ام - اداره انتشارات مجاز است در فروش انتشارات خود تخفیف هائی به شرح زیر در نظر بگیرد:

الف) به هریک از اعضای هیئت علمی شاغل و بازنشسته دانشگاه ع.پ. در هر سال از کتب چاپ شده اول همان سال حداکثر از هر عنوان یک نسخه با ۵۰٪ تخفیف.

ب) به دانشجویان دانشگاه ع.پ. در مورد کتب درسی اختصاصی ۵۰٪ تخفیف مطابق ضوابط زیر:

- ۱ - لیست کامپیوتری باید مهمور به مهر و امضای معاونت آموزشی دانشکده باشد .
- ۲ - نماینده دانشکده یا یک نفر از دانشجویان لیست کامپیوتری را تحویل اداره انتشارات دانشگاه دهد
- ۳ - لیست های مکرر در یک درس و برای یک ترم تحصیلی پذیرفته نمی باشد.
- ۴ - معرفی نامه و یا توصیه نامه اساتید به صورت تک نفره مورد قبول نیست .
- ۵ - برای هر درس فقط یک عنوان کتاب درسی شامل این تخفیف می شود و به کتب درسی یا مرجع تخفیف تعلق نمی گیرد .
- ۶ - این تخفیف مختص دانشجویان رسمی دانشگاه ع.پ. ایران می باشد.

ج) برای کتاب فروشان و کتابخانه های عمومی و موسسات دولتی و نهادهای انقلابی نیز نسبت به میزان خرید تخفیف هائی به شرح ذیل در نظر گرفته می شود:

۵۰۰/۰۰۰ تا ۱/۰۰۰/۰۰۰ ریال	۵٪
۱/۰۰۰/۰۰۰ تا ۲/۰۰۰/۰۰۰ ریال	۱۰٪
۲/۰۰۰/۰۰۰ تا ۳/۰۰۰/۰۰۰ ریال	۱۵٪
از ۳/۰۰۰/۰۰۰ بالاتر	۲۰٪

هزینه بسته بندی به عهده ناشر و هزینه حمل و نقل بصورت پسگرایه به عهده خریدار می باشد.

ماده سی و یکم - اداره انتشارات مجاز است انتشارات دانشگاه ع.پ. را مدتی از چاپ آن گذشته به صورت ذیل به فروش رساند:

الف) کتابهایی که بیش از پنج سال از تاریخ چاپ آنها گذشته باشد با ۳۵٪ تخفیف از پشت جلد به شرط اینکه بیش از ۱۰ نسخه موجود باشد.

ب) کتابهایی که بیش از ده سال از تاریخ چاپ آنها گذشته باشد با ۴۰٪ تخفیف از قیمت پشت جلد به شرط اینکه بیش از ۱۰ نسخه موجود باشد.

ماده سی و دوم - اداره انتشارات مجاز است انتشارات خود را با انتشارات ناشران داخلی و خارجی مبادله نماید.

ماده سی و سوم - این آئین نامه که در ۳۳ ماده و ۲۰ تبصره در تاریخ توسط معاونت تحقیقات و فن آوری دانشگاه علوم پزشکی تنظیم و به تصویب هیئت امانت دانشگاه رسیده و از تاریخ فوق الذکر قابل اجرا می باشد.